

Nr 237.

Av herr **Jonsson** i Hökhult, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad postförmedling å vissa postförande linjer m. m.

Postverket har under de senare decennierna utvecklats på ett mycket tillfredsställande sätt. Taxan å olika postförsändelser har kunnat nedbringas så, att befodringsavgifterna äro efter de förhållande, som nu råda, billiga, och befodringen av posten vad städer, köpingar och järnvägsstationer beträffar mycket god. I det största antalet av våra städer, köpingar och järnvägsstationer både ankommer och avgår post mera än en gång varje dag. Och i fråga om landsbygden har befodringen av posten även där förbättrats mycket, nya postförande linjer hava upprättats, som genomgå kommunerna, och som i många fall någorlunda tillfredsställa de fordringar, man rimligen kan begära. Poststationer hava upprättats, så att numera torde sådana finnas i nästan varje kommun. Och detta oaktat har postverket, sedan alla omkostnader för verkets räkning blivit gottgjorda, kunnat lämna ett betydande överskott till statskassan.

Städernas, köpingars och större samhällens innevånare har man även berett en mycket stor förmån genom utdelning av posten. De behöva icke hämta sin post å postkontoren, den bäres direkt hem till dem i bostaden, i de stora städerna fyra och fem och i de mindre två och tre gånger varje dag, samt i köpingar och större samhällen en och två gånger dagligen. I städer och köpingar har allmänheten även särskilt bekvämt att bekomma och inlämna sin värdepost å postkontoren, som äro för alla närbelägna och som hållas öppna nästan hela dagen.

På landet finnas ännu en del kommuner, där post icke ankommer eller avgår fyra gånger i veckan och där poststationerna vanligen icke hållas öppna mera än fyra timmar varje dag för utbekommande och avlämnande av post. Skall det vara en så betydande skillnad emellan de

förmåner, som städernas och stadsliknande samhällens innevånare hava, jämfört med dem, som landets övriga innebyggare ha? Landsbygdens innevånare hava även de ett behov av en god postförmedling och böra icke vara så styvmoderligt behandlade som de äro i detta fall. Att landsbygdens innevånare kunna få samma förmåner, som städernas i fråga om postförmedlingen, kan icke vara möjligt, men åtskilliga förbättringar böra och kunna beredas den korresponderande allmänheten på landsbygden, och en förbättring härutinnan skulle i någon mån komma även städerna till godo genom en snabbare förbindelse med landets befolkning.

Det torde vara ostridigt, att postförmedlingen å landet icke är så tillfredsställande, som den bör vara. Stora olägenheter hava uppstått genom fördröjande av värde- och tjänstepost samt affärshandligar och enskilda meddelanden m. m. som förorsakat både förluster och obehag. Postföringen å en del linjer bör ske oftare, så att landsbygdens innevånare må bliva i tillfälle att kunna få mottaga och avsända post och få den befördrad åtminstone fyra dagar i varje vecka.

Och vad beträffar poststationerna hållas de icke öppna tillräckligt länge för att allmänheten skall kunna vara tillfredsställd därmed. Det är förenat med mycket stora olägenheter för landsbygdens innevånare, att kunna passa på tiden, de få timmar på dagen, poststationerna äro öppna. Kommer någon för att hämta post och icke hinner fram till poststationen förrän några minuter efter sedan posten är stängd, måste han antingen vända om igen med oförrättat ärende eller i bästa fall vänta fem à sex timmar tills posten blir öppen nästa gång.

Det vore värdefullt för landsbygdens innevånare, om poststationerna vore öppna för expediering av post vilken tid på dagen som helst eller största delen därav, emedan de i allmänhet äro strängt upptagna av arbete och behöva taga tiden väl tillvara. Det är i många fall en mycket större uppoffring för lantmännen att nödgas sända bud efter posten till den tid, posten är öppen, än om de finge hämta sin post vid den tid på dagen, som bäst passar för dem, och i all synnerhet gäller detta för dem, som äro bosatta på långa avstånd från poststationen, såsom en stor del äro. Det förekommer rätt ofta, att personer måste vara på den plats, där poststationen är belägen, vid en bestämd tid på dagen. Men så händer att under tiden de äro och skola vara där, är icke poststationen öppen, och de kunna icke, om de hava post, få den expedierad, fastän de äro på den plats där stationen finnes.

Visserligen finnas många stationsföreståndare som äro så tillmötesgå-

ende att de betjäna allmänheten vid vilken tid på dagen som helst, då någon kommer och vill hava post expedierad, men det kan nog vara trötande för föreståndarna att i längden hålla på därmed, då de icke äro skyldiga därtill. Det känns även rätt obehagligt att besvara stationsföreståndarna med att expediera post den tid, då de icke äro skyldiga därtill.

Vid en del poststationer hava postfack inrättats för uthyrning till allmänheten för att på så sätt bereda några personer tillfälle att hämta sin post vid den tid på dagen, som bäst lämpar sig, och fastän hyran för dessa fack är jämförelsevis rätt hög, särskildt för dem som hava liten post, bliva dock postfacken uthyrda i alla fall. Det visar tydligt, vilket stort värde allmänheten sätter på att få hämta om ock endast sin lösa post vid den tid på dagen, som är för den lämpligast, då de sålunda påtaga sig en extra utgift härför. Detta oaktadt måste de dock i alla fall, när de hava värdepost, passa den tid, poststationen är öppen, för att få den expedierad.

För några tiotal år sedan var det nog icke mycken post från landsbygden. Den har ökats betydligt och kommer troligen att ökas mycket mera, sedan vårt lands ungdom numera får en bättre uppfostran och skolundervisning än förr. I allmänhet hava landsbygdens innevånare även de stora intressen att tillvarataga för sin näring, dess höjande och utveckling. De hava därför ett behov att kunna stå i snabb förbindelse med städer och andra orter såväl för egna angelägenheter och sina affärer som för de kommunala och de mera allmänna intressena i landet.

Genom de senaste årens utveckling på alla områden har det blivit stegrade behov av en livligare förbindelse folken emellan, både genom post, telegraf och telefon. Men på själva rena landsbygden lämpar sig nog icke i allmänhet uppsättande och användande av telefon på grund av att det blir för dyrbart genom de långa avstånden från telefonstationer och gårdarna emellan. Landsbygdens innevånare äro därför nästan uteslutande hänvisade till att meddela sig på längre avstånd genom post.

Starka skäl tala för att en omfattande förbättring av postförmedlingen å landsbygden kommer till stånd, så att postföringen å alla postförande linjer, där ej alltför stora hinder möta, kommer att ske minst fyra gånger till och från postkontor eller station varje vecka, och att poststationerna hållas öppna för expediering av post även de minst sex timmar varje helgfri dag, så att landsbygdens innevånare bliva i tillfälle att få en något bättre och snabbare förbindelse med städer och andra orter. Själva arbetet med posten torde icke bliva mera för det, att stationerna hållas öppna

något längre. Posten blir densamma i alla fall. Det bliver blott längre tid som föreståndarna måste vara skyldiga att expediera post. Postkontoren i våra små städer och en del köpingar äro öppna åtta à nio timmar varje söckendag, och ändock få deras innevånare sin post hemburen till sin bostad.

Det är nog möjligt för postverket att göra åtskilliga uppoffringar för att tillgodose landsbygdens innevånare med en bättre ordnad postförmedling och ändock kunna lämna ett avsevärdt överskott till statskassan.

De timmar poststationerna skola hållas öppna torde uppdelas på sådant sätt, att allmänheten varder bäst betjänad därav.

På grund av vad jag sålunda anført får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande, huruvida icke åtgärder böra och kunna vidtagas i syfte *dels* att postföringen å alla postförande linjer om möjligt må kunna ske minst fyra gånger i veckan till och från samtliga postkontor och poststationer, *och dels* att icke blott postkontoren utan även samtliga poststationer må kunna hållas öppna för allmänheten minst sex timmar varje söckendag.

Stockholm den 28 januari 1913.

J. A. Jonsson.

I ovanstående motion instämma:

Bernhard Nilsson, Linnås.

A. R. Rosenquist, Sandsjö.